

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski (przewodniczący)

SSN Paweł Księżak

SSN Oktawian Nawrot (sprawozdawca)

w sprawie z protestu P.S.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej, Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej nr [...] w Ł.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 30 lipca 2020 r.

wyraża opinię, że zarzut protestu jest zasadny, ale pozostaje bez wpływu na wynik wyborów.

UZASADNIENIE

P.S. (dalej: wnoszący protest) pismem z dnia 15 lipca 2020 r. wniósł protest wyborczy przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r. podnosząc, że w Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w miejscowości Ł., gmina W., powiat g., doszło do naruszeń prawa wyborczego poprzez nieżądanie przez Komisję od wszystkich wyborców okazania dokumentu tożsamości przed przystąpieniem do głosowania.

W odpowiedzi na protest Prokurator Generalny, pismem z dnia 20 lipca 2020 r., wyraził pogląd, iż wniesiony protest jest zasadny, lecz nie ma wpływu na wynik wyborów.

W odpowiedzi na protest Państwowa Komisja Wyborcza, pismem z dnia 27 lipca 2020 r., wyraziła opinię, że „jeżeli rzeczywiście miały miejsce przypadki braku legitymowania przez Obwodową Komisję Wyborczą nr [...] w Ł. przybyłych do lokalu wyborczego wyborców, to doszło do naruszenia obowiązującej w tym zakresie procedury, lecz w opinii Państwowej Komisji Wyborczej nie miało to wpływu na wynik wyborów”.

W odpowiedzi na protest Okręgowa Komisja Wyborcza nr [...] w Ł., pismem z dnia 28 lipca 2020 r., potwierdziła zajście okoliczności podniesionych w proteście wyborczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z normą art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzanych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. 2020, poz. 979, dalej: u.wyb.2020), wskazana ustawa określa zasady i tryb organizacji wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzanych w 2020 r., w związku z ogłoszonym stanem epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Stosownie do treści art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. 2019, poz. 684 ze zm., dalej: k.wyb.).

Zgodnie z normami art. 82 § 1 k.wyb. przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wynik wyborów (pkt 1) lub naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów mającego wpływ na wynik wyborów (pkt 2).

Wnoszący protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty (art. 321 § 3 k.wyb.). Nieprzedstawienie lub

niewskazanie dowodów jest uchybieniem formalnym protestu wyborczego, które skutkuje pozostawieniem go bez dalszego biegu (art. 322 k.wyb.).

Zważyć należy, że zachowanie polegające na braku żądania przed przystąpieniem do głosowania przez komisję wyborczą dokumentu umożliwiającego stwierdzenie tożsamości wyborcy stanowi delikt wyborczy. Zgodnie z art. 52 § 1 k.wyb. przed przystąpieniem do głosowania wyborca ma obowiązek okazać obwodowej komisji wyborczej dokument umożliwiający stwierdzenie jego tożsamości. Wskazany przepis jest jednoznaczny i nie pozostawia miejsca na uznaniową decyzję wyborcy lub członka obwodowej komisji wyborczej. Dopiero do wykonaniu tej czynności wydawana jest karta do głosowania.

Szczegółowe postępowanie dotyczące powyższej kwestii opisane zostało w pkt. 41 ppkt. 1 wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych dotyczących zadań i trybu przygotowania oraz przeprowadzenia głosowania w obwodach głosowania utworzonych w kraju w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 28 czerwca 2020 r., stanowiących załącznik do uchwały nr 183/2020 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 10 czerwca 2020 r. (M.P. 2020, poz. 565). Wskazano tam, że przed wydaniem karty do głosowania obwodowa komisja wyborcza miała obowiązek sprawdzić tożsamość wyborcy na podstawie dokumentu osobistego lub innego dokumentu z fotografią, pod warunkiem, że ustalenie tożsamości wyborcy na jego podstawie nie budzi wątpliwości. Wyborca mógł zatem okazać komisji dowolny dokument ze zdjęciem, w tym również dokument, który utracił ważność, pod warunkiem że ustalenie tożsamości wyborcy na jego podstawie nie budzi wątpliwości.

Stosownie do wyjaśnień przedstawionych przez Okręgową Komisję Wyborczą nr [...] w Ł., w Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w Ł. „wydano wyborcom karty do głosowania, bez sprawdzenia dokumentu tożsamości w 4 przypadkach. Jak podkreśliła przewodnicząca komisji, dowodu osobistego nie okazały 4 osoby starsze, powszechnie znane wszystkim członkom komisji, a tożsamość tych wyborców nie budziła najmniejszych wątpliwości”. Z załączonego do protestu wyborczego protokołu wyników głosowania w Obwodzie w Wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonego w dniu 12 lipca 2020 r.

wynika zaś, że „wystąpiły sporadyczne przypadki niewylegitymowania osoby głosującej. Osoby niewylegitymowane to osoby powszechnie znane wszystkim członkom komisji wyborczej” (pkt. 20).

Biorąc powyższe pod wagę zarzut podniesiony w proteście wyborczym ocenić należy jako zasady, jednakże pozostający bez wpływu na wynik wyborów.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy, na podstawie art. 323 § 1 i 2 k.wyb., w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020, orzekł jak w sentencji postanowienia.